



Björn Söder: Tal med anledning av fyraårsdagen sedan valet i Belarus 2020

Talare
Björn Söder
Politiker

Datum
9 augusti 2024

Plats
Stockholm

Kära vänner, allierade i kampen för frihet och alla som samlats här idag för att visa sitt stöd,

Vi är här idag på ett historiskt datum – fyra år efter den 9 augusti 2020, en dag som för alltid kommer att vara inristad i det belarusiska folkets och världens kollektiva minne. Denna dag markerar inte bara ett val, utan en djupgående vändpunkt i Belarus historia. Det var dagen då Svyatlana Tsichanouskaja, en modig och oväntad ledare, steg fram som folkets valda ledare, och när den sittande regimen visade sitt sanna ansikte genom att stjäla inte bara valurnornas resultat, utan även hoppet om en bättre framtid.

Vi samlas här för att hedra de modiga män och kvinnor i Belarus som inte bara röstade för förändring, utan som fortsätter att kämpa för den trots de stora risker de står inför. Vi står här för att sända ett tydligt budskap: världen har inte glömt Belarus, och vi kommer aldrig att göra det.

Vi minns valet och vad det representerade

Låt oss först för ett ögonblick reflektera över vad som hände för fyra år sedan. Efter årtal av förtryck, manipulation och politisk stagnation vågade det belarusiska folket drömma om förändring. Svyatlana Tsichanouskaja, som från början ställde upp som kandidat efter att hennes man, Sergej Tsichanouskij, fängslats av regimen, blev snabbt en symbol för hopp och motstånd. Hon var ingen erfaren politiker, men hennes uppriktiga vilja att skapa ett bättre Belarus vann folkets förtroende.

Trots alla hinder som ställdes i vägen, trots en kampanj som präglades av trakasserier, censur och våld från regimen, visade det belarusiska folket mod genom att gå till valurnorna och rösta för en förändring. Men istället för att fira

en ny gryning för landet, möttes de av ännu en mörk natt av förtryck.

Valresultatet manipulerades grovt av Lukasjenkos regim. Den belarusiska valkommissionen påstod att Lukasjenko hade vunnit med en överväldigande majoritet, trots att rapporter och vittnesmål från hela landet visade på motsatsen. Folket hade talat, men deras röster blev stulna. Denna skamlösa stöld markerade inte bara ett misslyckande för demokratin i Belarus, utan också en total avsaknad av respekt för det belarusiska folkets vilja.

De modiga protesterna och regimens svar

Efter valet följde månader av modiga protester. Hundratusentals belarusier fyllde gatorna i Minsk och andra städer, och krävde rättvisa och frihet. Deras fredliga demonstrationer möttes med brutalt våld från regimens sida. Många av oss minns de chockerande bilderna av oskyldiga människor som blev slagna, gripna och torterade. Vi minns de unga männen och kvinnorna som försvann, de politiska fångarna som fortfarande sitter fängslade idag, och de som tvingades fly sina hem för att undkomma förföljelse.

Det är omöjligt att inte känna ilska och sorg över de brott som begåtts mot det belarusiska folket. Men samtidigt är det omöjligt att inte också känna beundran och respekt för deras okuvliga motståndskraft. Trots alla försök att tysta dem, har det belarusiska folket fortsatt att göra sina röster hörda. Deras mod har inspirerat människor världen över och har visat oss alla vad det verkligen innebär att stå upp för frihet och rättvisa.

Svyatlana Tsichanouskajas roll och internationellt stöd

Svyatlana Tsichanouskaja har fortsatt att vara en ledstjärna för den belarusiska oppositionen, även i exil. Trots att hon tvingats lämna sitt land, har hon rest världen över för att samla internationellt stöd för Belarus sak. Hon har träffat ledare från hela världen, talat i internationella församlingar och outtröttligt arbetat för att hålla frågan om Belarus vid liv i det globala medvetandet. Hennes arbete har varit ovärderligt och har hjälpt till att hålla uppmärksamheten på situationen i Belarus, även när andra kriser hotat att ta över nyhetsrubrikerna.

Det internationella samfundets reaktion har varit blandad. Å ena sidan har vi sett sanktioner riktas mot Lukasjenkos regim, och många länder har uttryckt sitt

stöd för Tsichanouskaja och den belarusiska oppositionen. Men å andra sidan har vi också sett hur internationella institutioners och länders åtgärder ofta varit otillräckliga eller långsamma. Det är här våra roller som medborgare och makthavare blir så viktiga. Vi måste fortsätta att sätta press på våra egna regeringar och på internationella organ för att säkerställa att Belarus inte glöms bort. Vi måste kräva att världen inte bara ser på, utan också agerar.

Betydelsen av fortsatt motstånd

Trots de många prövningar som det belarusiska folket har genomgått, har de inte gett upp. Deras kamp har inspirerat en ny generation av aktivister och oppositionella, inte bara i Belarus utan också i andra delar av världen. Deras kamp påminner oss om att frihet aldrig är given, utan något som måste vinnas, ibland till höga kostnader. Vi ser detta inte bara i Belarus, utan också i andra delar av världen där folk kämpar mot förtryck och för sin rätt att leva i frihet och värdighet.

Den belarusiska oppositionen har lyckats med något som jag tror saknar motstycke i historien. Man har formerat en väl fungerande oppositionsrörelse genom institutionsbyggande utanför landet, vilket gör att den dagen som diktaturen faller, och låt oss hoppas att det sker i närtid, är man väl förberedd att ta över landet med demokratiska verktyg på ett fungerande sätt.

Jag brukar lyfta den belarusiska oppositionen som en förebild för hur oppositionella demokratiska rörelser runt om i världen bör arbeta för att stå väl rustade den dagen demokratin kan göra sitt intåg. Inte minst i mitt arbete tillsammans med den kubanska oppositionen har jag vid åtskilliga tillfällen framfört detta. Och just Kubas regim är också en del av ondskans axelmakter tillsammans med Belarus regim. Sedan den ryska fullskaliga invasionen av Ukraina har nämligen Kuba fördjupat sitt militära samarbete, inte bara med Ryssland utan även med Belarus. Den 18 maj förra året meddelade Belarus biträdande försvarsminister för internationellt militärt samarbete, Valery Revenko, att Belarus skulle träna kubanska trupper och att ett militärt samarbete mellan de två länderna skulle ske på ett planerat sätt. Sedan dess har vi sett hur kubanska soldater, tränade i Belarus, engagerats i kriget mot Ukraina.

Trots detta fortsätter EU att samarbeta med den kubanska regimen inom ramen för det så kallade politiska dialog- och samarbetsavtalet och man finansierar ett

80-tal projekt, knutna till regimen, till en kostnad på 155 miljoner euros. Efter påtryckningar från en del av oss har den svenska regeringen lyft frågan inom EU-kretsen för att se över avtalet. Men det ligger också i den belarusiska oppositionens intresse av att sätta press på EU att lämna avtalet. EU kan inte å ena sidan hävda att man står upp för de ukrainska och belarusiska folken när man å andra sidan finansierar och samarbetar med krafter som bekämpar desamma. Det är hyckleri. EU måste visa på vilken sida man egentligen står.

Det är vår plikt att stödja den belarusiska oppositionen, inte bara med våra ord utan också med handlingar. Vi kan och måste göra mer för att stödja. Det kan handla om att bidra ekonomiskt till organisationer som arbetar med att hjälpa belarusiska flyktingar och politiska fångar, eller att delta i kampanjer som syftar till att öka medvetenheten om situationen i Belarus.

Vi kan också bidra genom att säkerställa att berättelsen om Belarus hålls levande. Genom att dela information, skriva artiklar, tala om det i våra samhällen och sociala nätverk kan vi hålla trycket uppe på våra regeringar och internationella institutioner. Världen får inte glömma Belarus, och vi måste alla göra vår del för att se till att så inte sker.

Stiftelsen Hepatica, som jag leder, har beslutat om ett projekt i syfte att bistå Belarus folkambassader i arbetet med att säkerställa hållbart stöd till den pågående verksamheten. Folkambassaderna utgör nämligen viktiga stödfunktioner för den belarusiska oppositionen.

Det handlar om att skapa förutsättningar för och bistå de volontärsambassadörer som är engagerade i olika länder. Utöver detta inkluderar projektet även att etablera professionella ambassadörer i nyckelregioner för att säkerställa en kontinuerlig och effektiv insats. Genom att stödja, samarbeta och utveckla folkambassaderna kan verksamheten förbli robust och hållbar över tid.

Slutord – Ett löfte om solidaritet och fortsatt kamp

Kära vänner, vi står här idag för att säga att vi inte har glömt, och vi kommer aldrig att glömma. Vi minns offren, vi hedrar de modiga och vi fortsätter att kämpa för frihet och rättvisa i Belarus. Fyra år har gått sedan den dagen då folket i Belarus röstade för en framtid i frihet och demokrati, och även om deras seger

ännu inte har blivit verklighet, är deras kamp långt ifrån över. De har visat världen vad det innebär att stå upp mot tyranni, och vi måste visa dem att de inte står ensamma.

Vi vet att förändring kan vara långsam, att den kan vara smärtsam, och att den kan kräva stora uppoffringar. Men vi vet också att den är möjlig. Historien har gång på gång visat oss att folkets vilja, när den är stark nog, inte kan krossas för alltid. Tyrannier faller, och friheten segrar. Och jag är övertygad om att Belarus en dag kommer att vara ett fritt land, där dess medborgare kan leva utan rädsla, och där deras röster inte bara hörs, utan respekteras.

Så låt oss förnya vårt löfte här idag. Låt oss lova att vi kommer att fortsätta att stå upp för Belarus, att vi kommer att fortsätta att stödja Svyatlana Tsichanouskaja och den belarusiska oppositionen, och att vi kommer att fortsätta att kämpa för en värld där frihet och rättvisa råder. Låt oss vara deras röster när de tystas, och deras styrka när de förtrycks. För deras kamp är vår kamp, och tillsammans är vi starkare än någon diktator.

Tack.

Taggar

2020-tal, 2024, Man, Politiska tal, Sverigedemokraterna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/bjorn-soder-tal-med-anledning-av-fyraarsdagen-sedan-valet-i-belarus-2020>